

MINISTERSTWO
KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

PODSEKRETARZ STANU
Paweł Lewandowski

Warszawa, 25 października 2017 r.

DWIM-WA.005.46.2017.KG

Pani
Anna Streżyńska
Minister Cyfryzacji
Przewodnicząca Komitetu Rady Ministrów
do spraw Cyfryzacji

Szanowna Pani Minister,

w odpowiedzi na pismo z dnia 20 października dotyczące zmodyfikowanego opisu założeń projektu informatycznego pn. „KRONIK@ - Krajowe Repozytorium Obiektów Kultury i Nauki” oraz załączonej do pisma tabeli z wyjaśnieniami Ministerstwa Cyfryzacji w załączeniu przekazuję tabelę z komentarzami do wyjaśnień zgłoszonymi przede wszystkim w zakresie kompetencji Centrów Kompetencji ds. digitalizacji podległych Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego (MKiDN) oraz innych instytucji podległych Ministerstwu.

Przed wszystkim należy jednak podkreślić, że czas przewidziany przez Ministerstwo Cyfryzacji (MC) na analizę projektu oraz przedłożenie komentarzy - w tym konieczne dyskusje wewnątrz zespołów w poszczególnych instytucjach - jest niewystarczający. Podkreślają to m.in. duże jednostki muzealne, dla których projekt KRONIK@ może mieć dalekosiężne konsekwencje, ze względu na funkcjonowanie dorobku kultury narodowej w środowisku internetowym.

Jednocześnie informuję, że Biblioteka Narodowa przyjęła wyjaśnienia Ministerstwa Cyfryzacji uznając je za wystarczające. W trybie roboczym wyjaśnienia MC przyjęła Wytwórnia Filmów Dokumentalnych i Fabularnych.

Do chwili obecnej Narodowe Archiwum Cyfrowe oraz Filtoteka Narodowa - Instytut Audiowizualny nie zgłosiły komentarzy do wyjaśnień Ministerstwa Cyfryzacji dotyczących zmodyfikowanego opisu założeń projektu KRONIK@ - MKiDN przekazuje ewentualne napływające komentarze w późniejszym czasie.

W załączonej tabeli znajdują się uwagi przedłożone przez Ośrodek Badań nad Totalitaryzmami, Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów oraz Departament Mecenatu Państwa MKiDN. Poniżej przekazuję komentarze Narodowego Instytutu Dziedzictwa, które nie zostały ujęte w tabeli, ponieważ dotyczą zagadnień, na które składa się kilka punktów w tabeli.

1. Ujednolicenie i standaryzacja metadanych - mimo wyjaśnień MC odnoszących się do bardzo wielu uwag dotyczących tego zagadnienia, zgłaszanych przez niemal wszystkie organy - w dalszym ciągu temat metadanych Narodowy Instytut Dziedzictwa uznaje za ważne pole ryzyka. Przy poziomie szczegółowości informacji zawartych w fiszce projektu, a także po zapoznaniu się z wyjaśnieniami MC nie wiadomo nadal, czy Ministerstwo Cyfryzacji zakłada narzucenie podmiotom odpowiedzialnym merytorycznie za digitalizację zasobów nauki i kultury modelu pojęciowego metadanych i ich słowników. Działanie takie Narodowy Instytut Dziedzictwa uznaje za niedopuszczalne, przyjmuje zaś za zasadne próbę standaryzacji metadanych dla materiałów cyfrowych w poszczególnych grupach dziedzinowych. Narodowy Instytut Dziedzictwa dopuszcza także pewne zmiany w zaimplementowanych już modelach danych, metadanych i słownikach pojęciowych wykorzystywanych przy opisach zasobów cyfrowych, jednak zmiany te powinny być uzgadniane z dostawcami zasobów cyfrowych i ostatecznie powinny być przyjmowane w wyniku autonomicznej decyzji każdego dostawcy. Jednocześnie należy przewidzieć, że proces ujednolicenia i standaryzacji metadanych może generować duże koszty związane z modyfikacją i dostosowaniem istniejących zasobów cyfrowych oraz środowisk produkcyjnych. Zagadnienie to powinno być wnikliwie przeanalizowane w zapisach Studium Wykonalności projektu KRONIK@ oraz na dalszych etapach wdrażania projektu.

2. Zbudowanie i udostępnienie centralnego środowiska produkcyjnego służącego wszystkim zainteresowanym podmiotom do digitalizacji, przechowywania i udostępniania danych - z wyjaśnień MC wynika, że działanie takie nie jest planowane w ramach aktualnie procedowanego projektu KRONIK@, jednak stanowi model docelowy systemu KRONIK@. Przyjęcie takiego założenia budzi wątpliwości Narodowego Instytutu Dziedzictwa w dwóch kwestiach:

- a) Dotychczasowe doświadczenie funkcjonowania centralnych systemów informatycznych pokazuje, że dużym problemem jest zapewnienie stałego, właściwego poziomu udostępnianych usług wymagających dużej przepustowości przesyłu danych. Problematyczne jest także zapewnienie szybkiego i płynnego poziomu obsługi administracyjnej oferowanej użytkownikom usług. Problemy techniczne i niewłaściwy poziom obsługi usterek systemu i linii wsparcia użytkowników, a przede wszystkim trudność w zagwarantowaniu koniecznego, minimalnego transferu danych potrzebnego do sprawnego procesu digitalizacji zasobów kultury nauki może utrudnić, zwiększyć koszty lub zupełnie uniemożliwić digitalizację prowadzoną przez podmioty merytorycznie wyspecjalizowane w digitalizacji dóbr kultury i nauki, w zewnętrznym środowisku produkcyjnym obsługiwanych przez docelowy system KRONIK@.
- b) Przyjęcie docelowego modelu proponowanego w wyjaśnieniach Ministerstwa Cyfryzacji, **nie może blokować dostępu do środków na rozwój i utrzymanie infrastruktury produkcyjnej** (koszty inwestycyjne zakupu serwerów, macierzy dyskowych, sprzętu do digitalizacji) dla podmiotów prowadzących digitalizację do czasu uruchomienia środowiska produkcyjnego w ramach systemu KRONIK@ i zapewnienia takiego poziomu dostępu do tego środowiska, który zapewni sprawną produkcję na poziomie nie gorszym niż produkcja obsługiwana przez środowisko administrowane bezpośrednio przez podmioty prowadzące digitalizację.

3. Z aktualnej wersji Opisu założeń projektu KRONIK@ oraz z wyjaśnień Ministerstwa Cyfryzacji zawartych w tabeli wyniku, że przewiduje się dwa tryby współdziałania systemu KRONIK@ i dostawców danych cyfrowych zasobów nauki i kultury.

Po pierwsze system KRONIK@ będzie gotowy do przejęcia danych cyfrowych od dostawców, po drugie system KRONIK@ będzie komunikował się z istniejącymi systemami udostępniania danych za pośrednictwem usługi API i umożliwił przeszukiwanie zasobów pośrednio, a następnie odnosił użytkownika do odpowiedniej, zewnętrznej w stosunku do KRONIKI bazy dziedzinowej i udostępniającej dane platformy informatycznej. Przy czym decyzja o tym jaki tryb ma być zastosowany dla konkretnych dostawców danych, ma być podejmowana przez resort nadzorujący w porozumieniu z Ministerstwem Cyfryzacji. Należy zadbać o to aby dostawcy danych i wszelkie podmioty, które będą współpracować z systemem KRONIK@ w drugim trybie nie miały ograniczonego dostępu do środków finansowych przeznaczonych na rozwój i utrzymanie baz dziedzinowych służących do gromadzenia, przechowywania i udostępniania cyfrowych zasobów.

4. Z aktualnej wersji Opisu założeń projektu KRONIK@ oraz z wyjaśnień MC zawartych w tabeli wyniku, że uczestnictwo w projekcie KRONIK@ dostawców danych będzie dobrowolne. Ważne jest, aby zapewnić dostęp do środków umożliwiający wsparcie rozwoju i utrzymania infrastruktury informatycznej służącej do gromadzenia i udostępniania zasobów cyfrowych dostawców danych, którzy ze względu na obiektywne przeszkody wynikające z narzuconego przez system KRONIK@ schematu danych i metadanych lub słowników opisujących zasoby, nie będą mogli integrować swoich danych w ramach systemu KRONIK@.

Z wyrazami szacunku

Paweł Lewandowski

Załącznik:

Tabela z uwagami MKiDN i instytucji podległych do wyjaśnień Ministerstwa Cyfryzacji dot. Opisu założeń Projektu KRONIK@ (w zakresie kompetencji Departamentu Mecenatu Państwa).

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	120273.350598.392752
Nazwa dokumentu	MKIDN stanowisko nr 2 do opisu założeń projektu KRONIK@.pdf
Tytuł dokumentu	MKIDN stanowisko nr 2 do opisu założeń projektu KRONIK@
Sygnatura dokumentu	DWIM-WA.005.46.2017
Data dokumentu	2017-10-25
Skrót dokumentu	6FB54767C7E693D8A20AA45E9612D76ED3D19397
Wersja dokumentu	1.7
Data podpisu	2017-10-25 12:09:32
Podpisane przez	Paweł Lewandowski Podsekretarz Stanu

EZD 3.30.481.4063.8296

Data wydruku: 2017-10-25

Autor wydruku: Guzowski Krzysztof (Główny Specjalista ds. prawa autorskiego)